

Češi se učí tetovat sami sebe

Milovníky zdobených těl nezastaví ani pandemie. A protože jsou tetovací salony zavřené, tetují sami sebe. Mnozí totiž objevili metodu zvanou handpoke. Na internetu skupují speciální jehly a inkoust si vpichují pod kůži. Handpoke se zalíbil i nezletilým – nemusí získat povolení od rodičů.

MICHAELA TĚŠÍNSKÁ

PRAHA „Mé první píchnutí do kůže a rovnou do své. Návrh jsem si nakreslila, nakonec jsem se až při tetování rozhodla pro pár úprav. Není to žádná hitparáda, ale napoprvé jsem od sebe ani víc nečekala,“ chlubí se Petra Veselovská svým novým tetováním na sociální síti.

Pásek přes zápěstí si pomocí speciální jehly a barvy vytvořila sama doma. Nesvěřila se do péče profesionálů. Momentálně by ani nemohla, tetovací salony jsou z nařízení vlády zavřené. Zvolila proto prastarou metodu zvanou handpoke. K té stačí vlastnit speciální jehlu a barvu si vpichovat do kůže.

Petra není rozhodně jediná, kdo do skupiny Tetování bez strojek v posledních týdnech přidal svoji prvotinu. Pod fotografií skládila chválu. Dostala i několik otázek, jak při tetování postupovala, jakou barvu a jehlu použila. Přestože je začátečnick.

Rostoucí poptávku potvrzuje například Radovan Válek z e-shopu HandPoke Kit: „Zájem je poměrně velký. Jelikož se spoustou zákazníků komunikujeme a rádieme jim, máme i nějakou zpětnou vazbu a asi 70 procent nám píše, že se do tetování pouští právě z důvodu pandemie.“

Ne všichni se ale stávají klienty e-shopu jen kvůli tomu, že nemůžou zajít do svého oblíbeného tetovacího salonu. Vzhledem k tomu, že není možné navštěvovat koncerty nebo jakékoliv společenské akce, hledají lidé možnosti, jak nalozit s volným časem. A našli si novou zálibu – tetování.

„Handpoke je skutečně na vzestupu. Zaprve jako regulérní technika profesionálních taterů a také jako amatérská technika těch, kdo z nějakého důvodu volí domácí aplikaci tetování,“ sdělila

První várku okusil pomeranč. Nejdřív si Petra Veselovská vyzkoušela práci s jehlou a inkoustem na pomeranči. Dole už je její první výtvar metodou handpoke na vlastní kůži. REPRO LN

LN Aneta Cibulková, která napsala knihu Netetuj se blbě. V ní mapuje celý proces vzniku tetování. Od hledání tatéra nebo motivu, jímž si člověk ozdobí kůži, přes aplikaci až po následnou péči.

Návrat ke kořenům

„Je dobré připomenout, že handpoke tu byl vždy. V časech dávno minulých rozhodně žádné strojky nebyly a lidé se tetovali ručně. Je to svým způsobem tedy i návrat ke kořenům. Na druhou stranu nám ale moderní doba nabízí také moderní a bezpečné nástroje, kterých je škoda nevyužít. A to i v případě handpoke,“ napsala také Cibulková.

Bez použití strojek zdobí své klienty i Denisa Vítková alias Deni tečkuje. „Handpoke tetování je v poslední době obrovským trendem nejen u nás, ale po celém světě. Přispívá k tomu několik faktorů. Hlavním z nich je z mého pohledu nízká pořizovací cena. Sadu na handpoke tetování ze specializovaného obchodu koupíte již od 139 Kč. Bohužel ale spoustu lidí nenapadne, že udělat tetování není až tak jednoduché, jak může vypadat. Pak k nám chodí na opravu,“ varuje Vítková. Na českých e-shopech se cena základních setů pohybuje okolo pětistovky. Odborníci varují před nákupem těchto pomůcek z Číny.

Ani návod, který je u tetovacích sad přiložený, nezaručí taterům amatérům správnou aplikaci. „V horším případě, pokud nedodrží hygienické pokyny, může dojít i k zánětu v místě tetování,“ upozorňuje Vítková.

Zdravotní rizika jsou bohužel pestrá – od alergických reakcí až po mokvající rány. „Lidé by si měli uvědomit, že inkoust, jež do těla během tetování vpravujeme, je tam většinou už navždy. A tak bychom měli používat kvalitní materiály, které tělo přijme a v ideálním případě mu neškodí,“ vysvětluje Cibulková.

Tetování, jež se z důvodu infekce špatně hojí, nebude navíc s největší pravděpodobností po zahojení hezké. Aneta Cibulková má na těle několik obrázků i metodou handpoke. „Sama jsem taky držela jehlu v ruce, tetovala sebe i své blízké, ale za tatéra se rozhodně nepovažuji,“ říká. Před lety začala natáčet edukativní videa pro veřejnost: „Dostávala jsem dotazy jako: Proč se nepotetovat stejnou jehlou jako kamarád, když vím, že není nemocný. Co dělat s teto-

váním tuší, které pálí? Stačí jehlu opálit na ohni? A bohužel se nejednalo o vtip.“ Po těchto zkušenostech se rozhodla za pomoci odborníků sepsat knihu Netetuj se blbě.

Metoda handpoke neunikla ani nezletilým, včetně žáků na základních školách. Inspirací jsou jim influencery, umělci, ale i sportovci. Důvodů, proč se jim handpoke zalíbil, je několik – takové tetování je vyjde levněji a hlavně nemusí získat povolení od rodičů. Základní sadu si jednoduše koupí přes e-shop, kde po nich nikdo nebude chtít občanský průkaz.

„Samozřejmě doufáme, že když si sadu koupí někdo nezletilý, nebude se snažit obejít zákaz rodičů, ale nemůžeme nést zodpovědnost za všechny naše zákazníky,“ říká Válek z e-shopu HandPoke Kit.

Češi fandí neo hipie a minimalismu

Podle Cibulkové ale není výjimkou, že se děti tetují nevhodnými nástroji – jako třeba špendlíkem ze specializovaného obchodu koupíte již od 139 Kč. Bohužel ale spoustu lidí nenapadne, že udělat tetování není až tak jednoduché, jak může vypadat. Pak k nám chodí na opravu,“ varuje Vítková. Na českých e-shopech se cena základních setů pohybuje okolo pětistovky. Odborníci varují před nákupem těchto pomůcek z Číny.

Pokud se někdo rozhodne vyzkoušet handpoke, nemusí to dělat hned na vlastní kůži. Podle Války si někteří klienti zkusí práci s jehlou a inkoustem nejdříve na umělé nebo vepřové kůži. Petra Veselovská z úvodu článku tetování zkusila nejprve na pomeranči.

Handpoke tetování se dělí podle Války na několik hlavních proudů: „První bych nazval crime stylem, který je dost vidět hlavně v Berlíně, na Ukrajině, Rusku. Dalším je styl, jemuž se říká ignorant art. To jsou takové infantilní kresby, různé ‚nepovedené‘ motivy. V Česku je ale asi nejoblíbenější neo hippie tetování, což jsou motivy lásky, kytek, přírody, a pak samozřejmě abstraktní tetování.“

Klientky Denisy Vítkové alias Deni tečkuje volí nejčastěji florální motivy: „Různé květiny, rostlinky a něžné detaily. Snažím se svým klientkám vždy nabídnout kreativnější alternativu než jen dřív ve velmi oblíbená jména, římské číslice nebo data narození dětí. Mnohem častěji se také setkáváme s minimalistickým tetováním, jako jsou jemné náramky jednou čarou, drobné tečky nebo srdíčka ve velikosti několik milimetrů.“

HLAVNÍ HYGIENIČKA

Blatný promluví se Svrčinovou, mrzí ho rasistický vtip

PRAHA Premiér Andrej Babiš (ANO) považuje ředitelku moravskoslezské krajské hygienické stanice Pavlu Svrčinovou, která má v polovině března vystřídat ve funkci hlavní hygieničky Jarmilu Rážovou, za odborníka na svém místě. Chce, aby o epidemií mluvila na veřejnosti. Řekl to na dotaz ohledně rasistického vtipu sdíleného na její facebookové stránce. Ministra zdravotnictví Jana Blatného (za ANO) vtip zarazil a mrzí ho. Bude o tom se Svrčinovou hovořit. Blatný na tiskové konferenci odmítl vysvětlit důvody odchodu Rážové. Uvedl, že nemusí všechna svá rozhodnutí vysvětlovat. Sedmapadesátiletá Svrčinová vede moravskoslezskou krajskou hygienickou stanicí od loňského ledna. O funkci hlavní hygieničky se před pěti lety ucházela ve výběrovém řízení, kvůli novému služebnímu zákonu jí ale nebyla jako dostatečně kvalifikace uznána předchozí práce pro Evropskou komisi. Na facebookové stránce Svrčinové byl loni v říjnu sdílen příspěvek, který romská organizace Romea označila za rasistický. „Nevím, jak se mně to na profilu ocitlo, a proto jsem celý profil zrušila. Já opravdu facebook nepotřebuju,“ řekla k tomu Svrčinová. ětk

VÝKLAD RESTRIKÍ

Rybáři nesmí na lov v noci. Myslivci ve skupině

PRAHA Rybaření v nočních hodinách nakonec možné nebude. Stát změnil výklad výjimky z protiepidemických opatření. Zatímco podle čtvrtletních údajů zveřejněných na webu ministerstva zemědělství bylo možné chodit na ryby i po zákazu vycházení v 21.00, včera úřad informoval o novém výkladu. Podle něj je individuální lov ryb na údici povolen pouze na území katastru obce v místě trvalého pobytu nebo bydliště rybaře od 5.00 do 20.59. Stát také zakázal společné myslivecké hony, ve čtvrtletí ministerstvo uvádělo, že povoleny jsou. „Výkon práva myslivosti není kromě společného lovu zvěře omezen, a to jak z důvodu zabránění šíření nebezpečných nemocí, tak z důvodu předcházení škodám způsobených zvěří v lesích a zemědělství a rovněž z důvodu zabránění strádání zvěře,“ informovalo ministerstvo. ětk

Učni bez řádné praxe: risk pro všechny

Kvůli covidové pandemii nemůžou žáci odborných škol na praxi. Dohnat zkušeností budou muset ve firmách. Odborníci se bojí, že ale místo toho začnou spíš podnikat.

MARKÉTA RIZIKOVÁ

PRAHA „Můžu se s žáky bavit o technologii, ale nejde je distančně naučit pilovat, soustružit nebo automechaniky vyměňovat bez dovedností,“ popsal LN smutnou realitu Karel Dvořák, předseda Sdružení učňovských zářiení.

Pandemie poslala studenty před obrazovky počítačů, což má pro řadu oborů devastující důsledky. Nejvíce na to doplácí studenti středních odborných škol, kteří přijdou o praxi, aniž by stihli nabrat potřebné znalosti pro budoucí povolání. Do světa se tak letos v létě dostanou třeba automechanici, zedníci nebo kadeřnice, kteří si své budoucí řemeslo ne-

mohli vyzkoušet jako jejich předchůdci.

Trpět budou firmy i zákazníci. „Párkrát jsem tu měl učedníka na praxi, co mají v rámci školy. To bylo před koronou. Samozřejmě skoro nic neuměli, ale to je klasika v učení. Všechno se doučí v praxi,“ má jasno Aleš Koláčný, majitel autoservisu v Kolíně. Za učovat absolventy tak podle něj mistrům zabere ještě víc času.

Nebezpečný živnostník

Existuje ještě vážnější riziko. A sice, že u mnoha končících studentů odborných škol uzraje nápad otevřít si vlastní živnost. „Pro praxi nebudou vůbec připraveni. Navíc si po škole mohou rovnou pořídit živnostenský list a podnikat jako OSVČ, ovšem budou spíš hrozbou pro zákazníky. Kdo si nechá opravit brzdy v autě od někoho, kdo se to učil pouze z videa?“ upozornila LN Eva Svobodová, generální ředitelka Asociace malých a středních podniků.

Na nedostatek zkušeností můžou doplatit i sami absolventi. „Nedovedu si představit truhláře,

který se postaví k mašině, kterou neumí ovládat. Může mu to utrhnout ruku,“ varuje Dvořák.

Odborníci proto radí, aby místo podnikání mladí učni spíš zamířili do firem, kde potřebné znalosti nabudou. Apeluji také na stát, aby za to podnikatelům poskytl úlevy a kompenzace. „Zaměstnavatel, který takového absolventa přijme, by za něj měl dostávat nějakou odměnu od státu. Buď jednorázový či měsíční příspěvek,

nebo za něj po nějakou dobu neplatit odvody,“ vypočítává Roman Pommer, předseda Čechu obkladačů a viceprezident Hospodářské komory. Návrh prosazuje dlouhodobě.

Hledání cest

Jak opravit český řemeslný trh, dumají také politici. Podle člena sněmovního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Petra Gazdika (STAN)

Zvládnout řemeslo bez praxe v čase pandemie je potíž. FOTO MAFRA - PETR LUNDÁK

jsou řešením individuální konzultace. „Je tu možnost učně připravovat ve skupinkách, individuálně. To musí každá škola udělat podle svých podmínek. Podle toho, jak budou učitelé proočkováni, podle jejich věku a tak dále,“ uvedl pro LN Gazdík.

Touto cestou se vydala například Integrovaná střední škola automobilní v Brně. „Před časem jsme zahájili praktickou výuku formou individuálních konzultací. Jde o obdobné úkoly, které potom budou u závěrečných maturitních zkoušek,“ popsal ředitel školy Milan Chylik. Přestože je to pro žáky dobrovolné, mají přý o tuto možnost velký zájem.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy koketuje s „douchovacími“ tábory o prázdninách, kde by se chybějící látka a zkušenosti dohnaly. Je však na místě obezřetnost. „Pokud budou o prázdninách, budou na dobrovolné bázi. Vystává otázka motivace. V oborech, kde je praxe nutná, by se mělo udělat vše pro to, aby se mohli studenti co nejdřív vrátit do škol,“ doporučil místo toho Jiří Míhola (KDU-ČSL),

místopředseda sněmovního výboru pro vzdělání.

Exministrně školství Kateřina Valachová (ČSSD) kvůli alarmující situaci připravuje novelu zákona o distančním vzdělávání. „Děti, žáci a studenti musí mít z hlediska školského zákona více práv. Teď mají pouze povinnost, a to učít se doma,“ vysvětlila LN Valachová. Zákon by měl zajistit více peněz na vzdělávání a zavést povinnost škol sestavit doučovací plán. Svátky ze školního roku a část prázdnin by se tak mohly využít pro příměstské tábory, školy v přírodě a doučování. Systém by měl být dosažitelný pro všechny, ale zároveň dobrovolný.

To může být úskalí. Ne všude se do vzdělávání studenti hrnou. „Ti, kteří nemají na pololetním vysvědčení pětku, půjdou automaticky k závěrečným zkouškám, druhé pololetí jako by tedy v jejich očích vůbec neexistovalo. Většina je už plnoletá, takže si mohou psát omluvenky sami. Mísoto školy chodí raději na brigády,“ řekl LN pod podmínkou anonymity ředitel jedné pražské školy.